

højskolen. Landbohøjskolens Bygninger ere for Tielikket aldeles utilstrækkelige til det Arbejde, der foregaar derude. Der er ikke Plads til dens Samlinger, saa der habes ikke den Nytte af de store og kostbare Samlinger, som der skulde have. De ere stuvede sammen oppe paa Loftet eller pakkede ind i Kamre, saa at ingen Mennesker kunne komme til dem. Der kan ikke udrettes det, der skulde, lige overfor den veterincære Sundhedspleie her i Byen, fordi Staldrummene og alle de Lokaler, der behøves som Dyrehospital — det er jo Kjøbenhavns Dyrehospital, som er herude — ere saa utilstrækkelige, saa uhensigtsmæssige, at de paa ingen mulig Maade kunne siges at svare til deres Hensigt. Men som Følge heraf tilraade vi Thinget at gaa ind paa en Bevilling, idet vi ere overbeviste om, at naar denne Udvidelse sker, ville vi for en lang Arrække have sat Landbohøjskolen i en saadan Stand, at den kan fyldestgjøre alle de Krav, som med Føie kan stilles til den. Hvad der vil ske om mange Aar, kan man ikke sige; den kan forlange Udvidelse en anden Gang, det veed man ikke, men i en Arrække vil den kunne nøies med, hvad der her er foreslaaet. Af den sidste Paragraph, § 5, ville ærede Medlemmer kunne se, at Regjeringen, imødekommende et Forslag, som var stillet af Udvalget forrige Aar, har stillet Forslag om, at et Beløb af 40,000 Kr. aarlig skulde anvendes til Understøttelse af Landbrugsskoler i Provindserne og til trængende Elever ved disse. Udvalget kom under sine Overveielser over dette Forslag imidlertid snart til det Resultat, at det ikke var nogen rigtig hensigtsmæssig Ordning at sætte en saadan bestemt Sum og sige, at et Beløb af indtil den Grændse kan fordeles. Det er ikke muligt at sige bestemt, hvad der vil fordras; man veed ganske vist nu, baade hvormange Landbrugsskoler der findes, og hvormange Højskoler der findes med Landbrugsafdelinger, men man veed ikke, hvad Udvikling disse i kort Tid kunne tage, og hvorvidt det ikke, selv om man antog, at dette Beløb af 40,000 Kr. til en Begyndelse, for at være ganske rundeligt, meget hurtigt vilde vise sig, at det endda ikke strakte til at tilfredsstille de Krav, som bleve stillede, og som man fra alle Sider vistnok erkjendte burde vises imødekommen. Det er derfor overordentlig glædeligt, at der temmelig let og hurtigt blev truffet en Overenskomst med alle dem, der have med denne Sag at gjøre, en Overenskomst, som jeg tror er af en saadan Natur, at der er al Sandhulighed for, at den kan tilfredsstille de Krav, som stilles til

hele denne Institution. De enkelte Forslag eller de enkelte Bestemmelser angaaende Understøttelserne til Landbohøjskolen ville de Herrer finde i det Forslag til en ny § 5, som er stillet af Udvalgets Flertal, d. v. s. af hele Udvalget med Undtagelse af 2 Medlemmer. De enkelte Bestemmelser ere, at hver enkelt Skole, forsaavidt den i det Hele taget anerkjendes at være berettiget til at faae en Understøttelse, faar et Fyrum, et fast Bidrag af 300 Kr., et Bidrag af 10 Kr. for hver Aarsleev, en Trediedel af, hvad Skolen selv anvender til Lønning af Faglærere, og til Anskaffelsen af Undervisningsmateriel; desuden kan enhver Skole efter sin særlige Beskaffenhed, eller hvis den i det Hele taget meddeler en særdeles god Undervisning, faae et yderligere Tilskud, dog saaledes at Beløbet ikke uden særlig Bevilling kan overstige 3,000 Kr. Endvidere kan der til enhver ny anlagt Skole gives et Bidrag af 800 Kr. til den første Anskaffelse af Undervisningsmidler, altsaa til den første Etablering, og endvidere er det foreslaaet, at de trængende Elever ved slike Skoler kunne faae et Bidrag af Statskassen, en Understøttelse, som svarer til 20 Kr. maanedlig for Halvdelen af hver af disse Skolers Aarsleever. Man har foreslaaet, at dette Beløb fordeles mellem Amtene — Kjøbenhavn betragtes som et Amt — af Ministeren, og at Understøttelsen mellem Eleverne fordeles af Amternes Skoleraad og i Kjøbenhavn af Magistraten. Med Hensyn til alle disse Spørgsmaal, disse Summer og disse Regler, kan man naturligvis opstille forskjellige Fordringer. Man kunde ønske mere, man kunde ønske en anden Ordning, men jeg vil hensille, om det ikke vilde være rigtigt her at tage, hvad der er Mulighed for at føre igjennem, anerkjendende, at den Hjælp, som her bydes Landbrugsskolerne omkring i Provindserne, er meget betydelig, og den vil fremme disse i en Grad, hvorpaa man ikke tidligere har tænkt, og at den derigjennem vil komme vort Landbrug til Gode i en saa væsentlig Grad, at der maaste ikke i mange Aar er foretaget nogen Foranstaltning, der i den Grad vil hjælpe det frem som denne. Dette skal jeg forsøge at forklare lidt nærmere. Den Udvidelse af Landbohøjskolens Lærerkæfter og hele Indretning, som tidligere er foreslaaet, og som jeg tidligere har udtalt, vil navnlig gaa ud paa at bringe Eleverne til en større Modenhedsgrad end den, man tidligere har arbejdet hen til. Medens tidligere den egentlige Landbrugsundervisning paa Landbohøjskolen væsentlig har havt til Formaal at uddanne de Mennesker, som vi nu i temmelig stort